

Městská knihovna v Praze

Needle-book

Petr Borkovec

Praha

2017

e-kniha

Městská knihovna v Praze

ůjčujeme:

knihy / časopisy / noviny / mluvené slovo /
hudbu / filmy / noty / obrazy / mapy

přístupujeme:

wi-fi zdarma / e-knihy / on-line encyklopedie /
e-zdroje o výtvarném umění, hudbě, filmu

ořádáme:

setkání s autory / přednášky / koncerty /
filmová představení / výstavy /
aktivity pro děti a jejich rodiče / čtení

www.mlp.cz

knihovna@mlp.cz

www.facebook.com/knihovna

www.e-knihovna.cz

Needle-book

Petr Borkovec

Znění tohoto textu vychází z díla [Needle-book](#) tak, jak bylo vydáno v Praze a Litomyšli nakladatelstvím Paseka v roce 2003.

---

§

Text díla (Petr Borkovec: Needle-book), publikovaného [Městskou knihovnou v Praze](#), je vázán autorskými právy a jeho použití je definováno [Autorským zákonem](#) č. 121/2000 Sb.

Vydání (obálka, upoutávka, citační stránka a grafická úprava), jehož autorem je Městská knihovna v Praze, podléhá licenci [Creative Commons Uved'te autora-Nevyužívejte dílo komerčně-Zachovejte licenci 3.0 Česko](#).

Verze 1.0 z 15. 12. 2017.

OBSAH

Ve mně je konec

1	9
<i>Od lampy k lampě světlo vrávorá</i>	10
Zápis z roku 99	11
Praha – Berlín.....	12
Ve světlých lesích.....	13
Dvě sovy	14
<i>Skvrny lesklého světla</i>	15
Zpráva Henriettě.....	16
Řezničina.....	17
Tchangská báseň.....	18
Báseň složená na příkaz vladaře	19
<i>Černá barva a mat</i>	20
<i>Trasa řeže do krajiny</i>	21
2	22
Zima ve městě	23
<i>Terče strak nad zlatým deštěm</i>	25
A. B.....	26
Mehwa.....	27
V oku vážky	28
Pozorování, 25/6/2001	29
A. F.	30
<i>Straka koupající se ve svrchní větvi</i>	31
<i>Vůbec ne jiné seskupení hvězd</i>	32
14/8/2002.....	33
<i>Že se to ke mně všechno obrací</i>	34
<i>Ráno, strom podávající si</i>	35
Rozepsáno v den smrti	36
Vypovázím sám sebe v osmý den měsíce	37

Judolia, Strangalia.....	38
Ani jsem to všechno nečetla... ..	39
<i>Stav vody, říční režim, práce, puls .....</i>	40
Bez překážky	41
Překlad	42
<i>Hrušně se vytrácejí.....</i>	43
<i>V jejich oddychování.....</i>	44
Oko.....	45
3	46
Pokračuji v Bishopové	47
<i>Douglaska rozechvívaná od paty.....</i>	49
Kenneth Ralph Dickinson, River Landscape, 1912	50
V kavárně Prager Diele.....	51
<i>Vývraty, polomy.....</i>	52
<i>Podstřešní okno dokořán jak víčko .....</i>	53
<i>Kdo přepsal Beroun na Berlin.....</i>	54
Mráz.....	55
<i>Zamrzá řeka .....</i>	57
<i>Na polích za městem byl sníh .....</i>	58
<i>V únoru sýkorka přilétá.....</i>	60
Hřiště Úl.....	61
Záznam z K	64
Začínám podle veršů A. Z.....	65
4 později narozený.....	66
Do alba A. I.....	67
Po obědě, nikdy se mi nepsalo tak lehce	68
V mrazu, na cizím parapetu.....	69
San Pietro	70
<i>Okno v přízemí, nad Něvou .....</i>	76
<i>Ve mně se konec</i>	
Poznámky	78

Falconi tinnunculo

*Ve mně je konec i počátek skryt.
Tak málo jsem dokázal završit!
Přesto však – tohle štěstí mám –
jsem pevný spoj, kruh netrhám.*

1

* * *

Od lampy k lampě světlo vrávorá,
sny o černi má step uprostřed města.
Stan cirkusu, jak chodíš dokola,
má tolik metafor, že žádná se ti nezdá.

A v písku vidíš, čím vším nežiješ.
A ve vzduchu, co všechno neproměníš.
Od plachty k plachtě pod šapitó jde
napnuté lano včerejšího představení.

Ne, ničím podobný ti není
akrobat, který spí. O svém sní karavan.
Písmo a step sní o svých černích.
Vztekle, jak pes, sní o své misce únava.

6/1998

Zápis z roku 99

Postavy se ukazovaly a zas mizely
v lesním průseku,
černé proti slézajcímu sněhu,
umrzlému vzduchu.

Čelní řadu smrků
řezal stín vzdálenějšího lesa.
Horní hranice stromů. Komusi
srozumitelné značky na kmenech.

Připomínalo se hřmění dálnice,
poletovaly hlasy z odpočívadla,
světlo sklouzlo z věcí na zvuky:
bouchnutí dvířek, drcený štěrk.

Hmota černější nežli ty figury
našla se ve slovech: lesík, ubikace;
uškrcené tělo šera vysypané z auta,
školní výraz: mrdací lesíček.

Jistota nejhlubšího vnitrozemí,
jméno Grzegorz zařvané do lesa,
oko v suché pleti z obou stran
zadýchaného okýnka.

2/1999

Praha – Berlín

Vnitrozemím, daleko od všech břehů,
co nejdál od pláží a ryb,
s očima zapíchlýma v polním sněhu,
v kraji bez ozářených míst.

Les okno zatáhne, v příšeří zdá se ti,
že mapa na stehnech se rozsvítila.
Jíš chleba se šunkou. A dole u trati
očima hledáš mrtvá ženská těla.

10/4/1998

Ve světlých lesích

Ve světlých lesích a polích
jsou hlavy pasažérů z hladkého skla,
kouřové vázy s mou tváří
a očima, ve kterých

káně nízko nad sklizenou plochou,
naprosto stejné odstíny hnědi,
bažant v polehlých krajních keřích,
dvě šedé volavky, v otáčce,

v zákrytu, straka a liška, dvě srny
smutně pozorující pod náspem.
Nevím, co je za oknem vlaku
ve světlých lesích.

21/9/2002

Dvě sovy

Ulice těsná jejich tělu,
ale rozlehlá jejich letu,
rozložitě káně i netopýři,
zaoblené hrany jejich zmizení
chycené uliční lampou,
prostor se na vteřinu sesypal
za tím hluchoněmým tahem.

27/12/2002

* * *

Skvrny lesklého světla,
za nimiž zmizí plátno obrazu,
sval lodníka, rozlícený purpur.
Řeka unášející mrazivé sevření
tak jako jméno další lodi.
Oko čímkoli –
žárovkou ledničky, střešními okny,
odrhovačkou zaprášených kopců –
rozděluje čas. Hora zvuků
už se vrství k nějakému jménu.
Zrnitá voda, vnitřek místnosti,
řezba vnitřností, detail.

13/10/2000

Zpráva Henriettě

Dráp větve proti perlet'ovému nebi.
Dozpíval, spustil se s tmavou samozřejmostí.
Jeho rameno a ruka v modré košili,
zahlédnuté za zahradním domkem plným prostěradel,
vracely se s námi krajinou – rozestupy topolů a řeka,
jižní okna města rozsvícená do světla –
navlečenou v toaletě předního skla.

5/1999

Řezničina

M. C.

Boj zelených objemů.
Hrom propadá patry.
Drobné druhy zvuků prchají
do svých nor. Na hraně dveří
zprohýbaný list syčí jako had.
Z trávy se vysmekají bílé můry,
miniatury ptačích koster.
Prozatím stojíme v kruhu přirovnání,
hlídáme jeden druhého.
V noci sen o trhání plevle:
Hluché propadliny lopuch, pláty
chlupatých plechů. Páru látku,
rvu čalounění plné vody.

14/7/2002

Tchangská báseň

Ještěr břečťanu. Váha vody.
Tam dole kolonie mokrých zahrad.
Ořešák v záhonech jak ruka potápěče.

Záhyby zeleně hoří a pahýl
v šeříku s horními větvemi plnými semen
je jako gigantický střevlík:

přední pár nohou spíná opálovou nať,
po mapě salátu se posouvá střep ledu,
v rozkrojeném kedlubnu azbestová plst',

nůž na stole přetéká plesnivým stropem.
Obrazy, které nezabíjejí, Joanno.
Chladná hlava, vidíš, brada, krk a chvost. Je to dost?

27/7/2002

Báseň složená na příkaz vladaře

Báseň složená na příkaz vladaře
se týkala úseku pole chráněného lesem
s tak zhoustlými krajními stromy,
že se nedalo vstoupit dovnitř,
hlíny s cihlovým povlakem,
po které se sunul pulsující stín,
prvních smrků a modřínů
se spodními větvemi rostlými do trav
a obludných chapadel ostružin,
jejichž konce zarůstaly zpět
mezi hrudky červenavé půdy,
hradby slaboulinkých dubů,
udušených bezejmenným keřem,
křivých břízek, ježících se z kupy
polem vyplavených kamenů,
lopuchových listů se spálenými konci,
vyhořelých divizen a lupin,
stanoviště vzduchu nad vrcholky stromů,
na kterém se tetelily plevely
žáru a vzdálených hromů.

2001, 2002

* * *

Černá barva a mat se tlučou říční hladinou
jako uschlá koruna stromu,
motor a povely nedbale zatahují dálku,
pole naproti se vleče do středu vnitrozemí.

Lampy si značkují auta jak psi,
o sebe ťuká keramické listí,
dno řeky se pomalu vysouvá z vody,
uniká z ledového sevření.

7/10/2000

* * *

Trasa řeže do krajiny. V tuto chvíli
přetekl okap v noční průtrži;
shluk kopyt. Takt nějaké
věci, uvolněné uvnitř zdi.

Tady je lesní vstup. Hlavou dolů
z kůry nastražená veverka.
Kapka budí kresbu
můry. Jehličnatý poklop

odchlipuje mravenec. Z hraničních
borovic se větví borovice.
Suchý, studený krajní kámen
vězí v putujícím podloží.

4/2/2003

2

Zima ve městě

Dnes ráno je už Trója achajská.
Co všechno slyšel bys tam v ulicích!
Co všechno viděl bys tam v ulicích!
Vpravo jsou vítězové, vlevo poražení,
jak různé obrazy a různorodý křik!
Ten sníh si hraje s lidmi jako Bůh.
Což bys ty první mohl nějak popsat?
Vyčíslit předměty, co vynášejí z domu?
A k čemu přirovnat, jak černají se na sněhu?
Boj trval celou noc, a teď je třeba jíst,
tak snídají – pečeni z ohňů, které rozdělali
na drahých látkách, hltají ty vzory, trpyt
i opar z tlam svých psů, co motají se kolem.
A prostor se jim skládá kolem tváří.
Je něco, co jim nejde na ruku?
Poslední souhvězdí je jako spřežení.
Poslední hvězdy jsou jak prsteny.
Z těch druhých, myslím, nikdo nestojí,
všichni si klekli u svých mrtvých,
a všechno kolem nich, ten nárek, pláč,
záhyby prostěradel a zatažená okna,
šepot, který je cítit voskem, a zdi za lůžky,
nepatří vítězům, protože patří mrtvým.
Což můžeš nějak popsat tváře plačících?
Jsou přece všechny skryty v dlaních!

Dobře se podívej, vždyť nevíš,
zda jsou to živé tváře v rukou těch, co odešli,
anebo tváře mrtvých v dlaních těch, co žijí.
A odsud z vinic, kde teď stojím, pozoruji,
jak město svírá těsná smyčka hradeb,
a za ní smyčka řeky, trochu volnější,
a dosud nikdo nevyjíždí se zprávou.

15/11/2000

* * *

Terče strak nad zlatým deštěm,
honička poslů s rozzářeným bělmem.

26/8/2000

A. B.

Strýc Šach ji pozval na tu fotografii,
praštěný tehdy jako vždycky,
ve Vídni v roce třicet devět.

Ten rok jí bylo osmnáct,
už tehdy se styděla za své křestní jméno,
už tehdy se psala jenom A.
Všechno to tenkrát skončit u prvního písmena!

Jako by to byl někdo jiný,
někdo docela jiný, sama paměť
v šatech posetých ornamenty,
v náramcích těsných jako tetování,
poznává se v tom retušovém ráji.

A přece: nohy v punčochách
vší silou sevřené,
brunátné křeslo, pelesti,
polstrovaná stěna,
vysoké okno s nadutou konzolí
a v něm čar Mléčné dráhy,
jež papírové stěny
děrami zřena.

12/1999

Mehwa

Tvé dopisy jsou tenké jako plátky
hrušňových květů, které třikrát
oderval vítr. Když rozhlížím se po svém pokoji,
marně k nim hledám vhodný příměr.
To, co mi píšeš, není podobné
ničemu z toho, co mám na očích.
Čím krásnější, tím tišší jsou tvé řádky,
jako by dálka s krásou měly stejnou tvář.
A tak tvé listy, jeden na druhém,
svazuji zbytkem zeleného hedvábí
a vkládám do truhlice vedle jiných věcí.
Ráda si prohlížím tu skříňku se slovy!
Cos odešel, i nit plynoucí látkou
dovede přehlušit tvé kroky, v něž tak doufám.
Šiju jen v noci. Ke psaní si sedám,
když tma se v hloubce shodne s bezvětrím.
Stínítko lampy uhladím a sklopím,
rozetřu inkoust. Papír na stole
je bělejší než líčidlo
na mojí tváři. I tohle patří k psaní!
Vždyť vím... Tak tedy aspoň stín
papíru, pera, písmen, rukávu,
jenž šustí, hlavy, co se sklání
nad naší dálkou! Ať tedy aspoň stín
ruky, co klade písmo na papír,
v pestrého motýla se změní
a k záhybu tvých šatů dolétne.
Anebo ve vážku! V déšť, štěkot, jiný stín,
v cokoli, je tak pozdě!

15/10/2000

V oku vážky

V oku vážky tvary oblékají
šedomodré opleskané bundy,
pestrá těžká věc
podobá se větvi borovice.
Rozkymácená barva, vějíř hrany.

Sebekratší pohyb, zaváhání, nádech
zaznamená ale černí na běli:
tušové písmeno, napuštěná nit
prosakují papírový vítr.

12/1999

Pozorování, 25/6/2001

„Nezabij mouchy!
Své nožky k sobě tiskne,
rukama lomí.“

„Nezabíjej mouchu
nevidíš, jak spíná ručičky
jak prosí?“

A. F.

Líp, vidíš, dovedu popsat
parádní pokoj, ledový i v létě,

kam jsi mě nikdy nevodila,
kam jsem vklouzl dvakrát, možná třikrát,

než kuchyň, kde jsme vždycky seděli,
kuchyňské kanape, na kterém –

jak jsem si tolikrát představoval –
tě oknem ze dvora

uvidím ležet mrtvou. I v paměti
je u zdi prázdné místo,

zakryté flanelovou zástěrou.
Ale proč se mi pokaždé vybaví

skupina modřínů na konci zahrady,
u plotu, na kraji stráně,

těch pět, šest řídkých stromů,
překážejících jeden druhému,

a suché větve, kůra a jehličí
v kruhu pod nimi?

25/11/2000

* * *

Straka koupající se ve svrchní větvi,
klidná jak oko, které pozoruje hřmění.
To měsíc stoupal a nic neviděl,
žlutý jak stránka, s nocí po ruce.

A do krajiny zapřažená řeka
záblesky odháněla ptáky,
trpělivě z nejspodnějších pater
vraceli se s posilami zpět.

11/10/2000

* * *

A. F.

Vůbec ne jiné seskupení hvězd,
když naše mrtvé rozhazují pod modříny
a kapky z větví lehkých jako kouř
mění ten popel v trávě na inkoust.

Jazyk se ještě drží začazených stěn,
věty se uhýbají pelestem a křeslu,
slova se ještě ohlížejí za hlasem,
za povolenou šedomodrou stuhou.

Vůbec ne jiné uskupení hvězd,
neslyšně vlasec sjede udicí,
hladce nit vyvléká se z ucha.
O popelavá poutka jazyk zadrhává.

30/1/1999

14/8/2002

Tvoje ruka drží talíř v proudu teplé vody
jako za sklem rakve ruka blahoslavené
pečovatelský diář.

* * *

A. B.

Že se to ke mně všechno obrací,
ted' sálající zdí se stínem hromosvodu,
že je to občas jako moře, nastavené
o něco pomalejší obloze,
že se po mém čase slehá zem
a přichází čas velikosti broskve,
čas velikosti dětské hlavy,
děravé a černé jako měsíční pole,
jež očekává celodenní práci, celé dny,
k svítivým východům souhvězdí
o stupeň upřenější oči –
za to se modlím.

6/2001

* * *

Ráno, strom podávající si
sílicí světlo z větve na větev.
Dutina, doupe, vzájemnost (pomoc?)
ukrytá před nebezpečím,
tím, že „na očích“, naprosto.

Větve zachytávající větve,
v noci i ve dne zvuky.

20/10/2000

Rozepsáno v den smrti

Oni se vracejí pro nás, k hromadám našich výdechů,
které se každou noc nachrlí stranou pelesti.

Mezi pootevřenými ústy jim blýská studené sklíčko,
v šatech ušitých na míru čirému dechu

zhášejí svíci a zavírají okno, oběma rukama
do čista uhlazují naše sípající látky.

1/9/2001

Vyprovázím sám sebe v osmý den měsíce

Hedvábné stěny a zdi na svých ochozech,
sloupová síň ptačích signálů
stojí daleko za bójemi,
bouřkové motory míjejí i dálku,
člun zaměřuje okno první jídelny.
A blíž než ze dna prosvítá
náramek ze zlata a zvěře.

„Až urazíš čtyřicet li
a zeleň protrhnou
o poznání spolehlivější prameny,
a straky vypuštěné z úst
měkce shrnou nerozhodné hodiny,
a vzápětí řinčivé peří
vysune den o radostnou zprávu,
budu ještě s tebou.
Ale tvoje zápěstí už sevře
broušený průsmyk,
prudce osvětlený nehet,
díl krajiny s vyleštěnou vodou.
Budu ještě s tebou –
i v bezvětrí rozostřená větev borovice.“

2001, 2002

Judolia, Strangalia

Pod spodním patrem větví
tkáň komárů a muchnic, hlasů, horizontu,
oko roháče, zkoumající sloupek plotu,
květní tesařici, na krovkách posmrtné masky,
v rovnoměrném světle se zažehují ohně,
které nevábí a nezrazují.

16/6/2001

Ani jsem to všechno nečetla...

Brož do kostela, rozepsaná plná moc,
stvrzenka na vklad, návod ke klubkám,
vlaštovka z fialové perleti
opisuje hradní věž v St. Moritz,
gauč v kuchyni je dosud zvýšený.

Anděl věcí, kterým z prstů padá jehla,
jde okolím, kde světlo svítí do vedra
jak zlomky nehtů drnkajících na sklo.
O beton drhne pletivová lísa.
Kovová petlice krátce cinkne.

19/7/2002

* * *

Stav vody, říční režim, práce, puls
západní strany oblohy teď večer,
v záhybu řeky měkké čtverce vzduchu,
dokud je poslední pták neodvleče.

Z hladiny trčí lávka, kroky,
vrásčitá pláž, skopnuté boty, písek,
co si tě nenápadně prohlíží,
led, co tě prořízne, i tempa. Nevrátí se

nic. Snad rybář v loďce, na obraze,
pozorující odstín svého splávku,
ten, co se shledává už jenom s předměty.
Hřmění a hukot. Otloukají lávku.

6/11/2000

Bez překážky

Čas: prvně od pohřbu. Srpen, pod mrakem.
V prázdné králíkárně se ramlují králíci,
kotec dole plný králíčat. Beton a lísa, floxy
s odeurem kostelních tiskovin, vysoké
květy komářích rojů a jako vždycky
nejasné, temnější místo v poli za zahradou,
které se hýbe i nehýbe. Vzduch
čpí jak skládka, po rozmáčeném polstrování,
a jestli někdo někde rozdělává oheň,
má obě ruce od mokrého popela.
Záhony ještě propleté mávnutím hole,
co celá, jako tělo, stojí u kuchyňské zdi
s rukojetí pod ledovou utěrkou.

2002

Překlad

Už paměť ti podává vrbovou kůru
s trojverším vzdělané korejské kiseng,
které sis zaplatil s nefritovou příkrývkou
a v němž luna stoupá nad prázdné hory.
Ještě vůně líčidla a těla na prstech,
už minulý čas a deset tisíc li.

Jak sníh plnil zahradu? Padal, nebo ležel?
Otevřela okno, když slyšela křik hus?
Zaslechla křik letícího hejna,
když otevřela okno? Anebo prostě
otvírala okno za smutného křiku
hejna, co se stěhovalo? A tak dál.

Za zástěnou s lotosy a pávy,
za závěsem z nejtenčího hedvábí
jsou paravány s lotosy a pávy,
záclony z nejtenčího hedvábí.

10/2000

* * *

Hrušně se vytrácejí,
listy potažené
rok od roku luxusnější kůží.

26/8/2002

* * *

Matce, na Anežku 2003

V jejich oddychování je slyšet skrumáž hlasů.
Někdo tam odpovídá jiným jazykem.
Daleko; nad tím kontinentem je už dávno den.

Ráno ramena lustru v kružnici šedivých much.
Vrásky vystydlých povlaků, jednotvárné
jak místní názvy: Berotec, Foradil, Afonylum.

Obraz v odhrnutém okně – cesta klesající
k asfaltce, hráz se zábradlím, podezdívka
sýpky, polní pozadí – zůstal nezměněný,

jako by ale visel trochu níž.
Z šuplíků uniká šum šicích věcí,
za zamčenými dveřmi tiká přístěnek.

2002

Oko

K jedinému nesmírnému oku
bez tváře a čela, víček, řas,
bez přízraků údů, zdání boků
člověk přiveden je ve svůj čas.

Když se bez úzkosti k zemi sklání
(vskutku v ničem nepodobné té,
co se potřísněná oceány
usmívala jedním úsměvem),

nevidí tam pásy hor a dolin,
rozjásané vlny v zálivu,
nespatří tam němé kino polí,
vinogradů, oblaků a luk;

kout jídelny nezahlédne, ani
tváře blízkých, olověný stín –
v tichém těkání a kolotání
žádný známý obraz nevidí.

To proto, že věčnost a věc splývá;
všechno, co je dělí, zmizí tam –
nač se nepozemským okem dívat,
nenese-li nic tvůj monogram?

1939

Pokračuji v Bishopové

Dole při okraji vody, v místech,
kde se vytahují čluny, po dlouhé rampě,
klesající šikmo ke dnu, tenké stříbrné
kmeny leží vodorovně
přes šedé kameny, pořád dolů,
dva tři metry od sebe.

Jako by se už nikdy neměl pohnout,
sevřený plynoucí vodou, nalevo
stojí, s čarou ponoru zarostlou větvemi
a zlomky prken, na kterých se chytil plevel,
těžební člun, žlutý nátěr
se pomalu propadá do rzi.

Nad zaprášenou přídí, nad kuzelem
hladkých kamenů, z něhož trčí,
na opačném konci jak pověšená ve vzduchu, plošina
s gumovým pásem, se zdvíhá
členité rameno s pootočenou lžící,
v které se leskne, jak olej, dešťová voda.

Pěšina, vypražená do tvrdosti cihel,
běží k pile uprostřed pole, rovná,
tam se otáčí a obchází ji
ve čtyřech zaoblených úhlech
a táhne se dál přes pole,
udusaná, rovná a přesná.

Na protějším břehu, kde z řeky,
svislá a hladká jak zeď, stoupá skála,
borovice malátně zaklání větve
a mezi nimi, v širokých průzorech,
se rozvírají jiné borovice,
ty o něco výš, na travnatém temeni.

5/10/2002

* * *

Douglaska rozechvívaná od paty,
v rozšiřujících se kružnicích;
rázem zadržené potřásání větví
pokračuje v pokyvech kmene;
křivka kopce splývá s hranicí
nehybné a pohyblivé části kmene.

Proti sunutí světlešedých oblak
profily veverek, vystřižené
z černého papíru; přibývající vzor.
Mírný mráz doléhá, snižuje tón
jako osamocený výstřel
ze sluncem pozlacené základny
na otevřeném horizontu.

3/1/2003

Kenneth Ralph Dickinson, River Landscape, 1912

Záhony zeleniny na nízkém břehu,
rajčatové stromky, jako ohořelé,
s vypoulenými plody, bramborová nať,
puklý kompost zavátý kopřivami,
schůdky povlečené ocelovým slizem,
do hladiny bodnutá lana těžařů,
kachny říhající do medové vody
nebo hledající v dešti krytý ohyb.

Nějaké otázky ohledně metafor,
co nad tím vším bujejí v návěších vzduchu?
Druhá věc je, že *lávka s řekou v rukávu*,
vlny, co se *lesknou jako puky kalhot*,
jak bolest hrnou do hlavy jinou řeku,
co brání pole, obtáčí sytou zeleň,
ty kopce, které rozevírají vrata
a přivádějí tam svěží zelenou,

druhy pootevřených a otevřených
dveří a druhy ptáků, kteří splétají
otvíraný a zavíraný oheň. Ted'
zůstat, když se nový nátěr lávky noří
do stínu pilíře z opačného břehu,
ocelová klenba s obnovenou modří
podpírá proud a ze zarostlého dna
prosvítá kovová zídka a zábradlí.

29/8/2001

V kavárně Prager Diele

Matyášovi Havrdovi

Rozsvícená veranda tramvaje
zvolna napustí zřítelnici,
odkud vylétne prázdná zatačka
jak lehký a tvrdý korek.

Světlo
se chvíli třepotá na dlažbě
s jedinou utkvělou myšlenkou –
ustát to ve svých hranicích.

Netrpělivé čekání na interval.
Bez proměn. Opakování v prostoru.
I metaforý se opakují
v tuhé, ledabylé prostoře.

Ubrousek v proskleném mrazáku
(stříbrné příšeří, řezy, plastové
krajky, regály ze skla,
bronzové obklady gumových kol,

výklopný tunel, hrany z mahagonu)
v ledových závanech vstává
a padá, vstává a padá, jak bílá
lasička v posledním tažení.

9/10/2002

* * *

Vývraty, polomy. Slova, na nichž jsme se
dlouze shodovali. Něčí jazyk
s tím byl hotov hned. „Podívejte se,“
řekl, „je to tu jako po výbuchu.“ Ale
i jeho oči se držely zpátky.

Bažina modrých větví,
metrové třísky trčící do slunce,
rozštíplé kmeny plné kuřecího masa, vlhké
zdi vývratů, stíny jak v poslední uličce,
vzduch, světlo na světle, staveniště lodi.

9/10/2000

* * *

Podstřešní okno dokořán jak víčko,
území káňat, poštolek. Anténu, lodní koš a kříž –
chtě nechtě – tady výška pobratřila,
tak jako polárníky dynamit a sníh.
Pískot káňat vybrušuje vázu vzduchu,
dokud z ní nezůstane jenom třpyt,
co mnohem spíš než oko řeže ruku,
která by ráda, tak jako celé podkroví
zůstala ve stínu, a vlhká. Mezitím rozzářené hlasy
zabírají tam dole jako vesla
a výkřik rozeznává skvrnu pobřeží,
kotvící modř a první domy města.
Mezitím ruce plné otevřených očí
jdou nad hlavu snad podvacáté,
a řeč je přecpaná barvami. Vzápětí oči zatlačí
složitě vzory přístavních látek.

18/5/2000

* * *

Kdo přepsal Beroun na Berlin
na všensorské zastávce, nad peronem,
měl čas. Víc času, zdálo se,
než kopce černající v perleti,
než jejich obrys, co se vzdaloval,
anebo blížil, jako nerozhodná vlna,
než odstavené nordvagony, nežli soumrak,
který si počkal, jak se zachová
pomalý světlající bod,
co klesal k horizontu v zimní dálce,
víc než má zima ke své práci,
víc času než mráz v podchodu
a jeho románový profil
v staniční lampě. Víc než koleje,
které tmu propichovaly
jak jehly. Víc než ten, kdo jel
v tu chvíli odkudkoli kamkoli
mezi vyhasínajícími obrazy,
a čekárnu, kde kouřil, ztrácel z mysli
pro přelud neznámého nádraží.

2/2000

Mráz

Krok přichází o svůj zvuk a chodec
spolu se zámkem odmyká kolena a lokty.

Předtím si ještě stáhne svět, až ke škrtnutí
pěrové bundy o roh domu, nároží zahrady,

a myslí na ústa, co mluví, ačkoli se nehýbají,
a na ústa, co mlčí, přičemž mění tvar. Pak spí.

Plochy kopců odněkud už odrážejí
zítkjší první sníh; odtažitě, skoro štitivě.

Lampa dýchá do zaťatých pěstí
porcelánových pojistek; a tak tak

stačí osvítit ten obraz péče v páře.
Chodník se slabě leskne, nejspíš vlastní silou,

vypnutý jak čerstvá, plná chlupů, zaschlá kožka.
Voda potoka místy podlézá led,

co objevil sám sebe teprv před minutou;
shora to vypadá jako srst dalmatina.

Po zavírací hodině je za přepážkou výdejny
útulno jako v zakázaném baru.

Ze stromu bez mávání vzlétá hejno
a krátce drží objem řídké koruny.

Pleť schne. Už z temnoty se noří další
motiv, který ale zůstane nedokončený.

13/10/2002

* * *

Zamrzá řeka. Proud dře o pilot.
Voda je plná vlajícího igelitu.

Volavka vzlétá – šedou mechanikou
se rozlévá ohřátý olej.

Tříšť houstne v ostrovy, co si srovnávají
čas s břehem, který ani nedýchá.

Led v polní pevnině už zestárnul
a mlčky pozoruje vrásčitým okem.

Po hodině se zdá, že ze dna stoupají
do těžkých látek zabalená paroží.

Kachny a lysky jsou klidné. V dálce
nad lampami pstruzi prorážejí příkrov.

Ve tmě nečekáš nic víc než docvaknutí,
ale zachytíš jen hluky napínané lávky.

12/1/2003

* * *

Na polích za městem byl sních, a není,
a přesto chybí pocit rozuzlení,

chuť, pachut' změny, ani ta ne,
když pozoruješ prázdné pláne,

vzdálené, blízké, jako na dlani.
Nad polní zemí letí havrani

jak černá deska, jak stín vzducholodě,
jak jednotvárné vlečné lodě,

táhnoucí po jediné trase
hladinu, která zavírá se,

říční most a dno, říční ostrov, přívoz,
říční břeh, říční mávající život.

Jak černé kopce navršené hřměním
dálnice, jako vnitrozemské změny

počasí, povrchů a světél
na odpočívadlech a v benzinových světech,

tam, kde si stíny zapínají stín
a reflektory loví fresky propasti.

Jak pohled, který zavřou lesní zdi,
jako les, který průsek odhodí,

jak průsek, který strhne lesní tma,
jak les, jež pole odrovná,

tak matní jako hloučky laní v poli,
káně na kraji čehokoli

a oko za sklem obrácené za ní.

2000, 2001

* * *

V únoru sýkorka přilétá k ruce s knihou
v okenním rámu, na plátně tepla z topení,
a stojíc bokem, politá peřím, zkamení –
jako by třaslavý hřbet, záblesk hlavy skryla v oku.

Období zimy se jí zuby nehty drží, když tam
tak stojí, neživá, v glazuře – to říkáš ty – peří,
krásná bez prolínání, na vteřinu měřítelná
jen jinými lesklými věcmi, co jsou vidět;

viditelná jen celou blyštivostí, již si měří
rytmu a proporce, tmavé a temné, přelévání
hran a rozestupy ploch, jejichž přirovnání
tě srazí, možná zpátky, k ledovému parapetu.

To oko je jak maska. Čeho? Válcíciho mrazu
a lesa, co se na okrajích rozepíná
jak rukáv, skoro ve tmě, který nevystřídá
zápěstí, pěst, jen světlo chladně lámající větve

na horizontu, kam se pohled uhne mezi řečí,
prasklý ret, detail suché ruky, skoro něčí, mokrá
sníh za ramenem na svetru, tající mezi oky,
a borovice s kdoulí v stuze nade dveřmi.

2003

Hřiště Úl

Myš, list, had a pták –
to z kruhu jejich proměn, co se ozývá
šramocením a sykotem,
je tady kolem všechno uděláno. Rez
pletiva každou chvíli polkne němé slunce,
a vzápětí ji mrak a zvuky znovu propletou.
Vysáté, rozvalené pámely a bezy
vítr už dávno nechal supům světla,
a zdá se, že i ti už odtáhli –
zbloudilý záblesk ohne celý keř.
Nebe je bílé, kluzké, vysypané drtí,
vpravo se zdvíhá spolu se svahem,
vlevo se opatrně spouští nad čtvrt v údolí
do rovnoměrné modři hukotu a hřmění.
A zvíře zraku sebou škube v síti
z jisker a stínů mezi hrušněmi,
tam vzadu, nad hřbitovem míčů.

Strom dělí liják v prostoru a čase
tak jako metrum nezřetelné mumlání
nad šerpou škváry, která přetíná
antukový kurt, ztvrdlý na kachle.
Neudržíš to v sobě ani vteřinu;
už zasyčení, šramot slova, prostě to,
co jenom pozoruješ – možná míš:
přecházíš očima – tak jako věc,
která se třeba sune k ruce, sebere
studený cizí takt a strčí do pece.

Na stožár v písku, promíchaném
s šlahouny břečťanu a zasvištěním lanka,
je napíchnutá větev akátu,
do které vráží šedobílou lajnu
neviditelné letadlo. Déšť ztichl, naráz,
bez příčiny – jak přesný letargický stroj.
A odevšad teď malé lesklé stroje.

Schodiště stoupá, rozříznuté
červeným zábradlím, přeseknuté
silnicí o pár metrů výš.
Obrubní dílce schodů, vystouplé,
hladké a hrbolaté jako dásně.
Nahoru míří vidlice průseků,
odsunují se, zasunují,
a každý je ukončen vzpomínkou:
nárožní vížka, tholon, kjótský altán.
Drnčící lanko, schody, jméno ulice
si bez ustání prohazují místo.
V serpentýně se mačká suchá tráva,
ponořená až na dno svého živoření.
A na ní cize spočívá
dřevěná bedna s pískem a solí,
tak beztlízně, že se zdá, jako by
povodeň ještě neopadla.

U zídky plotu sbíráš mokré papír,
rozpitý, v půlce přeložený seznam
příjmení nebo věcí. Nejspíš příjmení
školáků nebo hráčů, možná herců.
Zasychá v kapse. Jdeš dál, nahoru,
pak vlevo kolem lesní zahrady.

Čtvrť za zády se vrství, překrývá,
nečitelná, vodově modrá. Ale
neohlížíš se, ani jednou ne,
jako bys nesměl, a jako bys musel
šlapat jen na určené kostky
v rytmičných ornamentech dláždění.

2001, 2002

Záznam z K.

Ulity koček přisáté ke zdem, tady čas
vitrází a zavíraných řeznictví.
Tak tedy hodina, kdy k sobě všechno patří.

Podržet v paměti, že ničím nezbrázděné nebe
a řeka měly stejnou barvu!
Mít tam to, že tě oko vleklo
na stále stejná místa, to, jak utichalo!
Podržet v paměti, žes myslel na to,
jak slovo „elegie“ se rovná slovu „přítomnost“,
a jak tě těšilo, že věci, které vidíš,
jsou obraz toho, o čem přemýšlíš.
Řezby v oknech, strunu zvonu, bělost dlažby,
šplíchající až do pater, když uličku
rozčísl lhostejný člun.
V oprátce kapot oběšenou kašnu.
A kmeny kaštanů – bledé hadry, které ždímá
nějaká cizí pracovitá ruka.
Podržet v paměti, že na tabuli potop
ta nejstrašnější houpala se metr nad hlavou,
v průtrži světla plné komárů
a spodních větví stromu,
a že ti – i ta – připomněla „zpověď“,
slovo, které si chtěl vykonat.

18/10/2000

Začínám podle veršů A. Z.

Bože, dej mi mírnou zimu,
zdlouhavé a mírné zimní měsíce,
jednotvárné jak výstupky hradeb,
a hudbu tlumenou zdmi, brzy ráno
unikající s teplem,
a mírné obrazy skelného obzoru, jejichž plamen
nikdy neolizuje střechu paláce,
a mírnou řeč, která rychle
taje na studených předmětech.

18/8/2001

4

později narozený

Do alba A. I.

Jednou básní všechno nevyslovíš.
Život má čarovný, tajuplný spád,
šál pleteš komusi, s jistotou víš,
že na dveře někdo musí zaklepat.

A oka zamyšleně stékají,
na háček pohlédneš, na zažloutlou kost...
Přijde, či ne – myšlenky těkají –,
a jaký bude ten čekaný host.

Možná se ráno přiblíží k oknu,
snad ze tmy vystoupí krokem pomalým,
s úsměvem potom, děsivým trochu,
zpřetrhá všechno to, co jsme splétali.

Po obědě, nikdy se mi nepsalo tak lehce

Bože! Ne zaumně, s rozumem
kráčím mezi verši s rýmy –
jak neúprosný igumen
mezi mnichy pokornými.
Kvetoucí holí vládnu stádu,
které se poslušně pase.
Klíče od tajemného sadu
co chvíli zařinčí v pase.
Jsem ten, který mluví a čeká.
Jazykem zaumným zpívá si
anděl, co Boha předchází.
A zaumně také ryčí, beká
dobytek Boha neuzřivší.
Ne, nejsem anděl rozzářený,
přihloupý býk či vzteklý had.
Řeč všech už mrtvých pokolení,
mně svěřenou, mám tolik rád:
ten křivolaký zákon, klid
a krutě nespoutaný let...
Ó do jasné ódy tak smět
svůj předsmrtný sten zahalit!

V mrazu, na cizím parapetu

Přes pohrom zdivočelý čas
tvé vábení, tvůj čistý hlas
zaslechla duše kdysi dávno...

Ne, rozluštit nelze ani:
prokletí, či požehnání –
dáno nám však mřít a zpívat,
a se smrtí píseň splývá.
Za oběť rytům odevzdáme
nejlepší chvíle našich dní –
co na tom? Zpěvem umíráme,
či až smrt v nás zpěv rozezní?

Prosté štěstí nenaleznem.
Tomu, co s písni zroeno,
zaniknout v písni souzeno...

San Pietro

1

Mlha už třetí týden neslézá z bílé
zvonice hnědého zapadlého městečka,
zašantročeného v hluchoněmém koutě
severního Jadranu. I za poledne
v taverně hoří elektrické světlo.
Kámen v dlažbě pableskuje jako žlutá
pečená ryba. Strnulá auta
mizejí z dohledu, aniž startují motor.
Vývěsní štít nedočteš do konce. Tady už
terakota a okr nevpijejí
vlhkost, ale vlhkost vpíjí okr a terakotu.

Stín, co se sytí světlem,
jásá při pohledu na kabát snímaný
z hřebíku dočista křesťansky. Okenice
jsou doširoka roztažené – jako perutě
andělů, kteří zabořili hlavu
do cizích zmatků. Omítka
slézá jako strupy, tu a tam
obnažuje rudé planoucí zdivo.
A spodky schnoucí třetí týden
tak přivykly dennímu světlu
a prádelní šňůře, že ten,
kdo vychází ven z domu, má sako
na nahém těle, střevíce na bosých nohou.

O druhé odpoledne silueta listonoše
nabírá před vchodem ostré obrysy
a vzápětí se znovu mění v siluetu.
Údery zvonu v mlze
opakují stejnou proceduru.
Nakonec se nevědomky ohlížíš
sám po sobě, tak jako jiný chodec,
abys líp prozkoumal kotníky té krásky,
co prošustěla kolem – nevidíš nic
krom chumáčů mlhy. Bezvětrí, ticho.
Směr je ztracen. Za zatačkou
se lampy trhají jak bílá trojtečka,
za kterou se táhne jenom zápach
vodních řas a kontury mola.
Bezvětrí; ticho jako ržání
litinové klisny Viktora Emanuela,
co nikdy nesejde z cesty.

2

V zimě se obyčejně smráká příliš brzy;
někde mimo, odjinud, nad hlavou.
Rafije na městských hodinách, pevně
ovinuté chuchvalci gázy,
se zpožďují za hasnoucím, v dálce
roztroušeným denním světlem.
Host vybíhá pro cigarety –
za deset minut se vrací zpátky
tunelem v mlze proraženým
svým vlastním tělem. Rovnoměrný
šum neviditelného letadla
připomíná bzukot vysavače
na vzdáleném konci hotelové chodby.
Jak tichne, polyká světlo.
„Nebbia,“ praví hlasatel a zívne,
oči se na vteřinu sklíží, podobné
lastuře, když blízko proplouvá ryba.
(Zornice se chvíli noří
do svých perlet'ových temnot.)
Průjezd s žárovkou se podobá děcku,
pohrouženému do četby pod přikrývkou;
přikrývka je samý záhyb jak tóga evangelisty
ve výklenku. Přítomnost, náš čas
s duněním odskakuje od tmavohnědých cihel
obří baziliky – tak jako bílý
kožený míč, kterým ji otloukají
školáci po vyučování.

Pod'obaná, opráskaná průčelí,
která nepomyslí na svůj profil.
Jenom nahá lýtka sloupků balustrád
vdechují duši utěsněným balkonům,
kde se už dobrých dvě stě let
nikdo neukázal: ani dědička, ani kojná.
Římsy – tohle potěšení snoubenců
a vůbec nudících se podivínů.
Sloupořadí tající jak stearin,
a slepá, achátová nádhera
neproniknutelného skla,
za nímž se ukrývá sofa a pianino:
stará tajemství, která vlastně
s úspěchem hlídá denní světlo...

V chladných týdnech roku obyčejný zvuk
dává přednost teplu hrtanu před vrtošením echa.
Ryba mlčí; v útrokách kontinentu
prozpěvuje hrdlička. Ani jednu ale není slyšet.
Most, zavěšený nad sladkovodním kanálem,
zadržuje rozmazaný protější břeh
od pokusu nadobro se oddělit a vyplout na moře.
Jen dýchneš na sklo – a vykrouží se iniciály
těch, s jejichž nepřítomností jsi se nesmířil;
a slité stružky mění milovaný monogram
v chvostík mořského koníka. Saj červenou
houbou plíc tu hustou mléčnou páru,
kterou vdechuje vystupující Amfitrité
a její Néreoyny! Natáhni
ruku – a konečky prstů se dotknou torza,
posetého drobounkými bublinkami
a vonícího, tak jako v dětství, jódem.

3

Vyprané a vyžehlené prostěradlo
zálivu šustí volány, bezbarvý
vzduch na okamžik zhoustne v holuba či racka,
ale hned se zas rozpouští. Z vody vytažené
lod'ky, čluny, gondoly, pramice
jsou jako liché boty poházené na písku,
co povrzává pod podrážkou. Pamatuj si:
jakýkoli pohyb je ve své podstatě
přenos tíhy těla do jiného místa.
Pamatuj si, že minulost se nevtěsná
beze zbytku do paměti, že
potřebuje budoucnost. Dobře si zapamatuj:
pouze voda, a jen ona,
vždycky a všude zůstane věrná
sama sobě – lhostejná k proměnám, rovná,
v končinách, kde už není
suchá zem. A patos života s jeho počátkem,
půl, řídnoucím kalendářem, koncem
atd. se vytrácí tváří v tvář
věčnému, mírnému, bezbarvému čerění.

Tuhý mrtvý drát vinné
révy nepatrně vibruje vlastním napětím.
Stromy v černé zahradě se ničím
neliší od plotu, který vyhlíží
jako ten, co se už nemá k čemu
a hlavně komu přiznat.
Smráká se; bezvětrí, ticho.
Křupání lastur, šramot rozlámaného, shnilého
rákosí. Špičkou nakopnutá

plechovka vylétá do vzduchu a mizí
z dohledu. Ani za minutu
není slyšet cvaknutí jejího pádu
na mokrý písek. Tím spíš vyšpláchnutí.

* * *

Okno v přízemí, nad Něvou, tam,
kde u mešity tramvaj zahne s hřměním.
Na sklo ti penízkiem zat'ukám,
panna a orel – víc na světě není.

Přistoupil jsem blíž a hedvábím viděl,
jak stín se stropem rozletěl a zřítíl,
zapomněl jsem vše, z domu u zálivu
v paměti zůstala jen jehla s nití.

Abažúr lampy pomalounku klesal,
dvanáctá potom za zdí odbíjela,
strakatý kocour se přátelsky lísal,
a ty jsi šila. Pořád, pořád šila!

Rám ještě drnčí, průvan, ještě jednou
už dohraná deska skřípne do ticha,
budík tu není, je brzy se zvednout...
Noc je zkouška šatů, noc je blondýnka.

*Ve mně se konec i počátek skrývá
tak jako v pilníku zasutá skýva;
a turistický Řím
má turistický rým.*

Poznámky

Ve mně je konec i počátek skryt, První strofa Chodasevičova osmiverší Pomník z roku 1928. Druhá strofa: Na Rusi nové, převeliké však, / má modla o dvou tvářích bude stát. / Tam, kde dvě cesty křižují se, / tam, kde je vítr, čas a písek.

Řezničina, Jedenáctý a dvanáctý verš obsahují metaforu a aliterace ze Skořicových krámů Bruna Schulze (1892–1942) v překladu Otakara Bartoše (Republika snů, Praha, Odeon 1988).

Zima ve městě, „Dnes ráno je už Trója achajská“ – první verš druhého Klytaiméstřina monologu v Aischylově (525 př. n. l. – 456/5 př. n. l.) Oresteii (překlad Vladimír Šrámek, Praha, Toužimský a Moravec 1946).

A. B., Autorem haiku je Kobajaši Issa (1763–1827), překladatelem Alfons Breska (Mléčná dráha. Antologie z japonských básníků haiku XVII. a XVIII. století, Praha, Aurora 1999 – druhé vydání. První vydání – 1937).

Mehwa, Mehwa (čili Slivoňový květ), vyhlášená kiseng z Pchjongjangu, autorka trojverší sidžo. Příklad: Jaro si znovu našlo cestu k staříčké větvi slivoně. / A květy málem vyrazily, kde rozkvétaly kdysi. / Sněhová sprška! Slivoň váhá: rozkvést, nebo ne?

Pozorování, 25/6/2001, Issovo haiku v překladech Alfonse Bresky a Antónína Límana (Pár much a já. Malý výběr z japonských haiku, Praha, DharmaGaia 1996).

Oko, Z Vladimira Nabokova (1899–1977).

Pokračuji v Bishopové, První strofa je téměř doslovně citována z básně Elizabeth Bishopové (1911–1979) U rybářských domků (ze sbírky Chladné jaro, 1955) v překladu Mariany Houskové.

Kenneth Ralph Dickinson, River Landscape, 1912, Jedenáctý a dvanáctý verš obsahují popaměti citované metaforu z básní Josifa Brodského.

Mráz, Sir Edward Elgar (1857–1934) v zápiscích k Variacím na téma „Enigma“: „Později se v průběhu variací objeví další téma, které však zůstane nedokončené.“

Začínám podle veršů A. Z., Adam Zagajewski (* 1945), polský básník. Báseň je inspirována monologem Strážného z první části Aischylovy *Oresteiy*: Zbavte mne, prosím, bozi, útrap mých, té celoroční stráže! Jako pes... (překlad Ferdinand Stiebitz, Praha, Odeon 1970).

V oddílu *Později narozený* jsem „těsně inspirován“ básněmi Vladislava Chodaseviče (1886–1929; *Do alba A. I.*; *Po obědě, nikdy se mi nepsal tak lehce*; *V mrazu, na cizím parapetu*), Josifa Brodského (1940–1996; *San Pietro*) a Jevgenije Rejna (* 1935; *Okno v přízemí, nad Něvou...*).

P. B.

Petr Borkovec

Needle-book

Edice Současná česká poezie
Redakce Slávka Járová

Vydala **Městská knihovna v Praze**
Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

V MKP 1. vydání
Verze 1.0 z 15. 12. 2017

ISBN 978-80-7587-332-3 (epub)
ISBN 978-80-7587-333-0 (pdf)
ISBN 978-80-7587-334-7 (prc)
ISBN 978-80-7587-335-4 (html)